

גשמים שולליון שם, שמתקבצים שם מי גשמים.

רב ביבי אמר רבי יוחנן: אמת המים שמחלקת שלל לאנפיה, שמשקין ממנה את השדות. (144)

ומבארין: מאן דאמר: מקום שמי גשמים שולליון שם, סובר שכל שכן אמת המים שמפסיקה את השדה.

ומאן דאמר: אמת המים, סובר שדוקא אמת המים מפסיקה אבל מקום שמי גשמים שולליון שם, לא מפסיק בין השדות. משום דהנהו באגני דארעא מקרו. הם נחשבים א-ב לכלי קיבול של השדה, ואין הם דבר נפרד ממנה כדי שיפסיקו ויחלקו את השדה לשתיים. (145)

ומאן דאמר: אריתא דדלאי שאינו רחב אי אית ביה מיא רק אז הוא פטור בגלל המים אבל אי לית ביה מיא ביאור לא אז אינו פטור. (142)

תנן התם במסכת פאה: ואלו מפסיקין לפאה, הדברים המפורטים להלן מפסיקים את השדה לענין פאה, שתחשב לשתי שדות, ויצטרכו להניח פאה מכל אחת בנפרד: הנחל, והשלולית, ודרך היחיד הרחבה ארבע אמות, ודרך הרבים הרחבה שש עשרה אמות. (143) שכל אלו אם הם עוברים בתוך השדה הם מפסיקים אותה ועושים אותה כשתי שדות לענין פאה.

והוינן בה: מאי "שלולית"?

אמר רב יהודה אמר שמואל: מקום שמי

משום שבסיפא קתני שכל אלו אינם מפסיקין רק בשדה של זרעים ולא בשדה אילנות, לכן נקט דרך הרבים לאשמעין שאפילו דרך הרבים אינה מספקת בשדה אילן. תוס' ד"ה אלו.

144. לשון "שלל" משום שעל ידי שמשקין אותן ממנה הם עושים פירות. רש"י

145. כתב השיטה מקובצת שמסתבר שהמחלוקת רק לענין פיאה ומן הטעם האמור אבל לגבי דליקה לא נחלקו ולכולי עלמא שני האופנים נקראים שלולית ודין אחד להם.

אולם הים של שלמה [כח] כתב, כיון שהגמרא הביאה כאן את הענין של פיאה, משמע שיש לדמותם, וכשם שנחלקו בפיאה כך נחלקו לגבי דליקה. ואף שלא שייך כאן הטעם האמור, מכל מקום, יש לומר, שמקום מי גשמים שולליון

כמבואר בברייתא לעיל, שמתוך שהנהר עמוק ויש בו קור מהמים שעוברים שם, בדרך כלל די בשמונה אמות בלבד. תוס' ד"ה מאן.

142. ולא פליגי רב ושמואל. אלא מר אמר חדא ומר אמר חדא.

רב אמר נהר ממש, דהיינו רחב שמונה אמות דקתני בברייתא לעיל. ואז אפילו אין בו מים. ושמואל אמר שאם יש בו מים אז אפילו אם אינו רחב כל כך, פטור. בית יוסף חושן משפט [תיח]. והרמב"ם [נזקי ממון יד ב] מפרש בדרך אחרת, שאריתא דדלאי אינו קטן מנהר אלא שיש בו מים. ורב ושמואל פליגי, דלרב די שהוא רחב שמונה אמות ואפילו אין בו מים. ולשמואל צריך שיהא גם רחב שמונה אמות וגם יהא בו מים.

143. לכאורה, כל שכן הוא מדרך היחיד. אלא